

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Intro

Nære sociale relationer og følelsen af at være forbundet med ligesindede og jævnaldrende spiller en vigtig rolle for børn og unges udvikling af en selvstændig identitet og sociale kompetencer. Hvor det at være alene er en frivillig tilstand, er det at være ensom en ufrivillig tilstand. Men det kan være svært for andre at se, om det er selvvalgt, når man holder sig for sig selv, eller om man ufrivilligt er alene og ønsker samvær og nærvær med andre.

Formålet med ”2 sider af samme sag” er at bidrage til en aftabuisering af ensomhed ved at give elever, lærere og forældre mulighed for at tale om ensomhed og arbejde for et fællesskab med plads til alle.

Dette emne sætter fokus på:

- Mod til at handle
- At lytte til hinandens fortællinger og være åbne over for andres perspektiver
- Fællesskab og venskab

I dokumentet ”Lærervejledning overordnet” kan du læse mere om, hvilke kompetencemål arbejdet med ”Ultra Galla – D’ Nice at være Nice” opfylder.

Film og spørgsmål

Se filmen: ”2 sider af samme sag – Joakims version”, der italesætter følelsen af ensomhed og fællesskab for børnene på en underholdende måde.

Brug spørgsmålene herunder til en fælles klassedebat om filmen og emnet fællesskab. Du må vurdere, om eleverne forstår og kan forholde sig til ordet ’fællesskab’, eller om du skal bruge et andet ord.

Spørgsmål til ”2 sider af samme sag – Joakims version”

- Hvad tænker I umiddelbart om filmen?
- Beskriv, hvordan Joakim har det i filmen?
- Får Nikolaj og Joakim løst deres konflikt? Hvordan? Kom med ideer til, hvordan de ellers kan gøre.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Spørgsmål om fællesskab

- Er der forskel på et fællesskab og et venskab? Begrund jeres svar.
- Hvilke typer af fællesskaber kender I?
- Er der forskel på digitale og fysiske venskaber? Begrund jeres svar.
- Kan man være i et fællesskab med nogen, man ikke er venner med? Begrund jeres svar.
- Hvilke egenskaber kræver det at være en del af fællesskaber? Er nogle egenskaber bedre end andre?
- Hvilke grunde kan der være til, at man bliver holdt uden for et fællesskab?
- Hvem kan gøre noget, hvis en person føler sig holdt ude fra fællesskabet?
- Hvad kan man selv gøre, hvis man er uden for et fællesskab, som man gerne vil være en del af?
- Hvad kan klassekammeraterne gøre for, at alle kan blive en del af fællesskabet?
- Hvad kan de voksne gøre?

I forlængelse af disse spørgsmål kan klassen arbejde videre med at opsætte konkrete aftaler for det gode klassefællesskab. Se mere om dette under "Klassens Nicelines" i slutningen af lærervejledningen.

Evaluering

Dette skolemateriale bliver evalueret årligt, og dertil vil det være en stor hjælp, hvis eleverne besvarer dette korte spørgeskema med seks spørgsmål om deres arbejde med "Ultra Galla – D' Nice at være Nice".

Find spørgeskema her: <https://da.surveymonkey.com/r/DLMTPY8>

Hvis du er interesseret i, hvad elever landet over svarer på evalueringen, kan du sende en mail til ultragalla@dr.dk, så sender vi dig resultatet.

Kreativ opgave - Foto af ensomhed og fællesskaber

Formålet med at tage fotos er:

- At arbejde kreativt med emnet og dermed motivere elever, som har svært ved at sætte ord på
- At visualisere følelser og stemninger
- At arbejde med digitale redskaber

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Tidsforbrug: En lektion

Sådan gør I:

Eleverne parres to og to. Hvert par skal tage to fotos; et, der symboliserer ensomhed og et, der symboliserer fællesskab. Det er op til eleverne selv, om de vil tage billeder af situationer, de oplever her og nu, eller om de vil konstruere situationerne. Som afslutning præsenterer parrene deres fotos for klassen.

Du kan opfordre eleverne til at dele deres foto på #ULTRAGALLA, eller sende dem til ultragalla@dr.dk. Husk at skrive lidt om billederne. På den måde hjælper I DR med evalueringen af kampagnen, og vi får et indblik i, hvordan børnene forstår begreberne. På #ULTRAGALLA kan du og dine elever også selv følge med i, hvordan andre elever ser de to begreber.

Bevægelse – Mime-stafet med makker

Formålet med bevægelsesaktiviteten er:

- At styrke samarbejdet mellem eleverne
- At eleverne bevæger sig
- At have modet til at gøre skøre ting
- At elever og lærer griner sammen

Forberedelse: Lav en stafetbane med fire kegler pr. hold på tværs af banen. Lav sedler eller kort, hvor du skriver forskellige dyr, personer eller ting, som eleverne skal mime. Til de yngre elever kan du bruge billeder. Brug evt. kortene fra et spil billedlotteri.

Tidsforbrug: 30 min.

Sådan gør I:

Klassen inddeles i hold på fire personer. Hvert hold deles i to par. Par A står i den ene ende af banen og Par B står i den anden ende.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Når startsignalet gives løber Par A ud til deres første kegle, trækker en seddel og mimer den ting, der står. Par B skal nu gætte, hvad Par A mimer. Når Par B har gættet rigtigt, løber Par A videre til næste kegle og mimer den næste ting. Når alle fire ting er gættet løber Par A hen til Par B, klapper dem i hænderne, hvorefter Par B løber ned til startlinjen og gennemgår samme tur. Nu er det Par A's tur til at gætte.

Det hold, der bliver hurtigst færdigt, har vundet.

Aktivitet – Unik og ens

Formålet er, at eleverne:

- Bliver nysgerrige på hinandens ligheder og forskelle
- Oplever det som noget positivt at være unik og forskellig fra sine klassekammerater
- Får talt med klassekammerater, de normalt ikke taler så meget med

Tidsforbrug: En lektion

Sådan gør I:

Hver elev får udleveret et stykke blankt papir, som inddeles i fire felter.

I øverste venstre kolonne skriver eleven en ting, som gør ham/hende unik. Noget som er særligt for vedkommende og hvor man ikke tror, at man ligner sine klassekammerater.

I den nederste venstre kolonne skriver eleven en ting, hvor han/hun mener at ligne flere af sine klassekammerater.

Alle får fem minutter til at tænke over de to spørgsmål og skrive dem ned.

Inspiration: kan li' at gå i kondisko, har et modermærke på armen, har tre bedsteforældre, et sted de har været på ferie, noget mærkeligt de har prøvet at spise, noget de godt kan li' at se i TV m.m.

Herefter går man, inspireret af Cooperative Learning, på "People Hunt" i klassen for at få sat nogle kryds. Man finder en klassekammerat og stiller sit spørgsmål fx "jeg går i shorts om vinteren". Hvis klassekammeraten kan svare "ja, det gør jeg også" til spørgsmålet sætter man et kryds i højre kolonne, hvis klassekammeraten svarer nej, er man forsat unik på det punkt.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Når et par mødes skal begge på skift stille deres spørgsmål. Herefter finder man en ny makker. Man markerer, at man mangler en makker ved at række den ene arm op i luften. I første runde skal eleverne finde svar på, om de er unikke. Når det har stået på et stykke tid, beder du eleverne begynde at stille deres andet spørgsmål for at få afklaret deres ligheder.

Som afslutning laver I en opsamling i klassen. Fik I sat nogle krydser? Fik I krydser i begge felter? Kender I nogen uden for klassen, som I har noget tilfælles med? Tal om fordele og ulemper ved at være ens og ved at være unik. Sørg for at eleverne får nogle positive historier om det at skille sig ud fra mængden.

Kreativ opgave – Skraldeskulptur af fællesskaber

Formålet med at lave en skraldeskulptur er

- At visualisere fællesskaber
- At understøtte elevernes motivation og læring ved at arbejde med emnet på en kreativ måde
- At arbejde sammen om at løse en opgave
- At arbejde med miljø og genbrug

Forberedelse: Bed eleverne om at medbringe alle mulige forskellige genbrugsmaterialer hjemmefra, som I samler i en stor kasse i klassen.

Til produktion af skulpturer skal I bruge limpistoler, god lim, maling, garn, tape m.m.

Tidsforbrug: Tre til fire lektioner

Sådan gør i:

Eleverne sammensættes i mindre grupper på 2-4 personer og laver sammen en skraldeskulptur, som viser fællesskab.

Afslut med at vise værkerne frem i klassen og giv plads til at eleverne kan fortolke hinandens værker.

Udstil værkerne på skolen og inviter gerne andre klasser og forældrene til fernisering.

HUSK

Tag et billede af skraldeskulpturerne og del det på #ULTRAGALLA, eller send det til ultragalla@dr.dk

Husk at skrive et par ord om skulpturen.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Bevægelse – Befri min kammerat

Formålet med denne aktivitet er:

- At øve sig i at hjælpe sine kammerater
- At samarbejde
- At styrke koncentration og opmærksomhed
- At alle er i bevægelse

Forberedelse: Find en ærtepose til hver elev, eller lad eleverne bruge en vante eller lignende.

Tidsforbrug: 20 min.

Sådan gør I:

Hver elev har en ærtepose på hovedet. Du bestemmer, hvad eleverne skal gøre fx gå baglæns, hoppe, kravle, krybe eller danse rundt i lokalet. Hvis en elev taber sin ærtepose, skal han/hun stå helt stille. Man bliver befriet ved at en klassekammerat, som fortsat har sin ærtepose på hovedet, samler ærteposen op og lægge den tilbage på hovedet af vedkommende. Alle kan hjælpe alle.

Som afslutning kan I tale om, hvad eleverne gjorde, når de så nogen som stod alene og behøvede hjælp. I kan føre samtalen videre til hverdagen; I hvilke situationer kan man hjælpe sine venner og klassekammerater?

Variation:

Ærteposen kan lægges på skulderen, foden, maven eller hånden.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Klassens Nicelines

Formålet med at klassen udarbejder Nicelines er:

- At eleverne omsætter den viden, de har fået gennem arbejdet med temaet "Ultra Galla – D' Nice at være Nice" til konkrete aftaler for et godt klassefællesskab
- At eleverne reflekterer over egen rolle samt skolens, lærernes og forældrenes rolle i at skabe en klasse, hvor alle trives
- At læreren lytter til elevernes tanker og ideer

Tidsforbrug: Tre til fire lektioner

Sådan gør I:

Hver elev får udleveret et A4 papir, som skal deles i to kolonner med fire rækker.

I de to øverste rækker i venstre kolonne skriver hver elev en positive ting; hvad fungerer godt for sammenholdet i klassen?

I venstre kolonnes to nederste rækker skriver hver elev, hvad der kan fungere bedre i klassen.

Eleverne må ikke skrive ting, som vedrører bestemte personer i klassen. Det, de skriver, skal være noget, som er gældende for alle i klassen.

Når hver elev har skrevet sine fire punkter, guider du eleverne i at sende deres papir til sidemanden.

Hver elev skal nu forholde sig til de udsagn, som klassekammeraten har skrevet. Hvis eleven er enig, sætter han/hun et kryds i den højre kolonne.

Du fortæller eleverne, hvornår papirerne sendes videre, så der ikke går rod i systemet.

Papirerne sendes rundt, indtil eleven får deres eget papir tilbage. Hvis der er mange elever i klassen, kan du stoppe det tidligere, så det ikke bliver for langtrukken.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Opsamling

Du indsamler alle papirer og starter med at gennemgå de positive udsagn i klassen. Begynd med dem, hvor der er flest enige. Skriv udsagnene på tavlen og debatter dem i klassen. Nogle udsagn kan være enslydende, så du behøver ikke gennemgå alle. Stop på et passende tidspunkt.

Herefter foretages samme procedure med de mindre gode udsagn.

Klassen har nu en god fornemmelse af, hvad der fungerer omkring klassens sammenhold - hvad de gerne vil have mere af, og hvad der ikke fungerer særlig godt – de ting, de skal arbejde på at blive bedre til. Eleverne udvælger de vigtigste 10 ting for et godt fællesskab for alle i klassen, som dernæst skal visualiseres.

Klassens Nicelines visualiseres.

Klassens Nicelines skal illustreres, så de bliver synlige for eleverne. Samtidig er det en måde at fastholde elevernes opmærksomhed på, hvordan man er en god kammerat. Klassen bestemmer selv, hvordan de gerne vil gøre dette (se ideer nedenfor). Eleverne kan inddrages i mindre grupper, der hver arbejder med et af klassens gode råd. Som afslutning viser grupperne deres værker frem og I gennemgår sammen Klassens Nicelines.

Det anbefales at lave en afsluttende evaluering, hvor du spørger eleverne om, hvad de har lært, hvordan I kan arbejde videre med det i klassen, og hvad de kan gøre, hvis de oplever en klassekammerat, som ikke har det godt. Her er det godt, hvis du sammen med eleverne kommer med nogle helt konkrete handlemuligheder.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Ideer fra klasser som arbejdede med Ultra Galla – D' Nice at være Nice i 2014.

- Klassen laver plancher med deres regelsæt for, hvad en god klasse er, og hvad en god kammerat er, som de hænger op i klasselokalet.
- Klassen skriver deres egen sang (Melodi: Lille Nørd sangen "Vi er venner").
- Eleverne skriver Klassens Nicelines på papskyer og hænger dem op i klassen, så de er synlige hver dag.
- Døren ind til klasseværelset er fyldt med eksempler på søde ting, man kan fortælle til en kammerat. Dertil hører et lille skema, hvor man laver et kryds hver gang en kammerat har sagt noget sødt til en.
- Eleverne får en nice-makker og i løbet af dagen skal de holde øje med om han/hun er nice. I slutningen af dagen laver klassen en Nice-Planche, hvor alle skriver to positive ting ned, som deres makker har gjort i løbet af dagen.

HUSK

Tag et billede af Klassens Nicelines og del det på #ULTRAGALLA, eller send det til ultragalla@dr.dk

Husk at skrive hvilken klasse og skole, I er fra.

Forældreinddragelse

En ny undersøgelse fra Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet konkluderer, at risikoen for at føle sig ensom stiger væsentligt, hvis børnene ikke har et fortroligt forhold til mindst en af forældrene.

Det er vigtigt, at forældrene bliver inddraget i og orienteret om klassens arbejde med trivsel, så de kan bakke op om klassefællesskabet og tale med deres børn om emnet derhjemme. Del information om børnenes arbejde på Skoleintra eller inviter forældrene til et arrangement, hvor

de kan blive præsenteret for børnenes arbejde. Lad børnene selv formidle forløbet og deres resultater for forældrene.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: 2 sider af samme sag - Joakims version

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Forældrene kan afprøve nogle af de samme aktiviteter som klassen:

- De kan se filmen og gå i dialog om spørgsmålene med udgangspunkt i deres rolle som forældre.
- De kan afprøve bevægelsesaktiviteterne.
- De kan blive præsenteret for børnenes rollespil og kreative produkter.
- Tal med forældrene om Klassens Nicelines og lad dem debattere deres rolle ift. at forebygge ensomhed og styrke fællesskabet.
- Forældrene kan indgå konkrete aftaler for at samarbejde om, at alle børn trives i klassen. Det kan fx være aftaler vedrørende fødselsdage, legeaftaler m.m. Find inspiration på forældrefiduser.dk